

Võta ja loe!

№ 4. — VI. aastaküüf.

Kes oli mõrwar?

Mõne aasta eest sai Saksja ajakirjanduses jälle meele tuletatud ühfe jubedat sündmust, mis rõõwis mõne kuu eest ühelf perefonnaik ija. Kaks noortmeest walwajid fedagi wanemas meest, formajid ta kallale ja pekfid ta furnuks. Nende ohwer muidugi palus halastust oma laste ja naije pärast. Kuid armuta pekfid nad feda, kuni wiimne hüüd wafkis. Müüd kuuleme, ef need mõrwarid said finni mõistefud — mõneks kuuks.

Millega seletada seda jahmatamapanemat pehmet kohtuotsust? Oli kindlaks tehtud, ef mõrwarid olid jooanud ja seaduse järele mõijid tulla küsimusse nüüd „pehmendawad asjaolud“ j. o. ef süüdlased mitte täies ulatufes wastutawad ei saa olla oma hirmja teo eest. Kuid sellega pole wõlg weel lunastatud. Kui üks ei ole jarnases õudses teos kõiges süüdlane, siis peawad olema teised kaas-süüdlased. Kes siis? Kas noormeeste wanemad, kes oma poegadele ei keelanud kõrfi minna? Wõi „head sõbrad“, kes lefi juures kaaja pummeldajid ja üles ässitajid? Wõi kõrtfmit, kes noortele seda mürfki oli müünud, ef need selle tarwitamise kõffu olid sattunud hullustusse? Wõi on wast kõif need süüdi, kes üflewad, alkohol on terwislik, üks korralik mees peab ta mõifflikult jooma jne. Kas pole wastutawad ta kõif need, kes „Saksja jooki“, joomiskombeid igal pidulikul juhufel püüawad ausje kõsta ja heats kiita? Sa meie kõif, kes me küllalk waljul ei manitse, hüüame ja profestime: **K a d u g u m e i e r a h w a m õ r w a r i d !** — me oleme kõif kaas-wastutawad kõiges hädas, haigustes ja roimades, laste piinades ja abielu õnnefustes, ef üle meie ja meie kaaswendade, rõhub see wiinaneedus.

Tungigu iga mõrwaohwri südantlõhestaw walukija: „mõfelve mu lastele!“ — meie kõrwu, ef me üles ärtakfime pühale sõjale selle neetud äri wastu.

Nii kirjufab teegi Saksamaalt. Kas ta meie maad ja õnnefut rahwast ei terrorifeeri see hirmus rahwawaenlane — alkohol. Kui paljud kuriteod, tapmised on korda saadefud wiinauimas. Sa seadus wabandab: ta pole täiesti wastutaw, kuna saafis selle korda jooanud oletus. Sa omefi edustafakffe weel wiina lewituf meie rahwa keskel — kaswatades mõrwareid.

Isa, kes sa ulatad õlle- wõi wiinakkaasi oma pojale — mõfle, ja wõid kaswatada oma pojast mõrwari. Sa fina, kes sa wabandab

viinajoomist ning ižegi jood — oled ja kindel, et sinugagi midagi jarnast ei juhtu. Jäta see neetud mürk, mis teeb õnnetuks inimese elu siin ja igawikus. „Parajuslased“ on sõdaks nõrkadele wiinajumala õnge oftas — nad oma eeskujuga meelitavad noori libedale teele ja teevad sellega rohkem kurja kui suured joodikud, kellede põhjajunud elu eeskuju loomulikult teedagi enam ei meelita järeleegemisele.

Arge jooge endid täis wiina, kust üks õnnetu elu tuleb, waid jaage täis Püha Waimu! Ew. 4 : 18.

Mürkinimesed.

Maailmarändur Magellan jutustab oma wanades reisirjeldustes kellestki sultanist Mahmud Bigarra, kes 1459—1511 walitses, et see wõis ilma kahjata iga mürgiannuse alla neelata. Ta isa oli teda juba noores põlmes harjutanud kawatindla mürgiandmisega. Ta teha oli juba nii mürgist läbi imbunud, et jääst wõi färbes, kes ta peale lendas, suri. Ta oli nii mürgitatud, et talle mingi mürk enam ei mõjunud. kuid ta ise oli teistele hädaohklik. Nii peab olema seal hommitumaal mitmesuguseid jarnased mürkinimesi. Kuid on ka meie hulgas palju veel hädaohklikumaid mürkinimesi, kes igal pool oma olemusega mõju awaldawad.

Seal on wabrikufööline, kes mõistab kõik noormehed ja õpi poisid, kes sisse tulewad, ära mürgitada. Pilke ja naeruga wiib ta neid kõigeugustesse mustadesse asjadesse, ta räägib neile rõweduji ja ebamoraalseid asju. Ei kosta kaua, kui ta on juba need noored inimesed nii äramürgitanud, et need jamas mudas aelewad.

Need on mürkinimesed. Neidsuguseid leiame igalpool nii suur-suguste kui alamate seas, foolides ja wabrikuis. Arwutud inimesed kannawad seda needust edasi oma purunenud elu kaudu.

Keelt nimetab Jakobus: „Üks liige täis surmawat rohku.“ Mürgipudeleil apteekides on siltidel kolm risti, et teegi ettevaatamatult seda ei tarwita enese kahjuks. Kui palju tarwikum oletks jarnast etiketti panna mürkinimestele. Olgu meil julgust püha tõsidusega nende inimeste wastu astuda.

Kuid pole mitte ainult mürkinimesi, waid on ka selliseid raamatuid ja ajakirju, mis midagi muud ei taha ega tee, kui südameid mürgitada. Millise ükskõiksusega ja rahuga kannatawad inimesed seda mürki. Kel pole julgust sellistele selga pöörata ja asja õige nimega nimetada, see ei pea imestama, kui ta ise selle mürgi ohwriks langeb.

Für Alle.

Kodu.

Kodu on elu ülifool.

Apt. 10:2.

Meil on mitmesuguseid foole. Mõnedes walmistatakse õpeta-jaid, teistes käsitöölisi, kolmandates ärimehi. Kodu aga kaswatab meist i n i m e s i.

Kodu on ta Sumala kool, Jee pait, kus Waim fergemini wõib näidata, kui pahad me oleme. Kodus nimelt me oleme palju enam ehfsjad, loomupäraseid, kui wõõraste inimeste hulgas.

Peale selle kodu oma lähedase ihekstise läbitäimise ja ärarippu- wuse kaudu patub meile kõige paremat harjufust Kristuse meele näitamiseks. Sellepärast meie usuelu pannakse just kodus kõige offustawamale proowile.

Just nii pikale, kui kodus oleme jõudnud enesefalssu- famise kunstis, oma edude ohwerdamises, rõõmu ja meelehää valmistamises, muile, nende wigade ja puuduste kannamises, just nii pikale oleme jõudnud ta kriitlikus elus, ei sammugi kaugemale...

Maabrimajas olid matused. Usklik mees oli surnud. Teda funfi laiades ringkonnis ja matustele oli jaabunud suur hulk ta rikka- likust sõprade pereest. Paljud olid ta firstu juures tänanud Suma- lat selle eest, mis Jee Isjanda sulane oli olnud ja mida teinud. Wiimaks astus esile ta wanim poeg ja tänas kõige armastuse eest, mida kooswiibijad olid osutanud lahtujale ta elus ja kõige selle au eest, mis üles näidatud falle ta haulal ning siis lijas ta:

Minagi funnen täna tarwidust lausjuda midagi oma isast: Sja oli kriitlane kodus. See on minu meelest suurim kui kõik, mis jenini on kõnelnud isa elust ja tööst."

Kaunimaid mälestusjõnu waewalt wõib mõelda.

Prof. O. Hallsby.

Kaifille.

Charles Darwin (1809—82) kirjutab oma reisikirjelduses: Ain- jad walgustäpid laias paganamaailmas on kriitliku misjoni jaamad. Kui teegi reisil oma laewaga raudub kusagil jaarel, siis peab ta põlwedel Sumalat tänama, kui misjonärid ta eel on sellele maale astunud töötama. Tooge paganaille ewangeeliumi kuulutust — teiisti ei saa neid aidata."

O. H. Frommel.

Südametunnistus Sumalata oleks tribunal kohtunikuta. Sü- dametunnistuse walgus pole muud midagi kui Sumala ideede jära inimhinges. Kustutage ust Sumalasse ja inimhinges on öö." Sah, inimese wõlaraamat on enda südametunnistus, sellest läbikriipsutada pole wõimalik ainuiski lehte, weel vähem wälja rebida.

A. dr Samarine.

„Kristus maailma teedel“

on uus kind meie uskliktonna kirjandussõpradele kuulsa misjonäri dr. Stanley Jonesi kirjawarast. Parimaid raamafuid, mida wõime joowitada. Hind fr. 1.90.

1.

Wiisil: Wõitle hästi, kui sind Sumal. P. 65.

Isjand waafa armust alla, Kui su effe tuleme, Oma Waimu wälja wala Meie peale rohkesti!

Ole ise meie tessel, Nii kui töotanud ja, Anna armust oma lastel', Mis nad tulnud offima.

2.

Wiisil: Oh anna tuhat keelt ja mulle. P. 141.

Uks aeg on teistest kõige kallim, See on su kufsumise aeg, Mill' Püha Waim sind hüüab waljem: Oh tule koju, kadund poeg! Oh pane seda fähele Ja ära oota homseni!

Küll miimel wiisil, sagedasti, Su Sumal on sind kufsunud, Mis mõni lord ka wägewasti Su hinge peale mõjunud, Ta fäna jälle hüüab sind, Mis wastad fälle, armas hing?

3.

Wiisil: Wõitle hästi, kui sind Sumal. P. 65.

Jeesus, minu hinge Päästja, Sinu sülle ruffan ma, Siis kui weji wõfab fõusta Lained kohjsewad ka.

Roor: Jeesus mu elu armastus, ilu, Surmani fahan ma sind kiita ka; Kõigile fahan kuulutada, Et ja mull' oled Päästija.

Elu formides mind warja, Kuni lõpeb minu tee, Suhata mind rahu randa, Wii mu hinge faewasjel! (Talle t. 347).

4.

Omalt wiisil 121.

Mu järel', hüüab Jeesuse, Kõit ristirahwas tulgel! Maailma ära salgage, Mu armufufsmiist kuulge; Ka oma risfi tande teal, Ja fäige minu jälge peal.

Ma olen walgus sellele, Kes mind siin faga nõuab; Ei pime-duses komista, Kes minu juure jõuab. Ma püha elu õpetan, Ja faewa teele juhatan.

Wastutaw toimetaja ja wäljaandja Peeter Sinl. „Wõta ja loe“ hind a 2 sent 10 tükki — 15 senti. Siinub 1xkuus. Makfab aastas 30 f., 1/2 a. 20 f., wälismaale 60 f. aastas. Tellige, lewitage ja paluge! Toetusi traktat-miisjoni heaks, tellimisi ja laastõõb saata toimetaja aadressil — P. Sint Päästeje 5-7, Tallinn. Tel. 446-22, raha posti jookswale arwoele nr. 353.

Siinub 9. weebruaril 1937.

„Külwaja“ trükk, Tallinn, Rataskaewu 6, tel. 450-67.

